

[P. D. Jensen.]

ikke kommer en enkelt Befolkningsklasse til gode, men faktisk kommer næsten hele Befolkningen til gode. Derfor mener jeg, det er rimeligt, at Staten træder til med Støtte.

Jeg takker den højtærede Indenrigsminister for Lovforslaget, og vi vil gerne være med til at fremme det hurtigst muligt. Jeg tilføjer i Tilslutning til, hvad der er sagt fra anden Side, at hvis der er Mulighed for at forbedre Lovforslaget, vil vi gerne være med i et saadant Arbejde.

Hartel: Med det nuværende Rente- og Omkostningsniveau er det vel et Spørgsmaal, om ikke de 4,3 pCt.s Forrentning er for lav en Bortfaldsgrænse at sætte for nærværende Tilskud.

Den højtærede Minister oplyste i sin Fremsættelsestale, at med en Forrentning paa 3,3, som Landbruget har haft i det forløbne Driftsjaar, kan der kun blive Tale om et Bidrag paa 4,2 Mill. Kr. til Nedsættelse af de amtskommunale Skatter mod 8,4 Mill. Kr. i 1938—39 og 5,6 Mill. Kr. i 1939—40. Det er, naar hele den Situation, som foreligger inden for Landbruget, tages i Betragtning, vel klart for enhver, at den Lettelse, der her tilbydes, er for ringe. Det er, som om denne Lov i sin Udformning ikke er fulgt med de Vilkaar, der gives Landbrugsproduktionen i Dag. Det kan ikke nytte, man holder sig til Bogstaven, naar Livet løber fra en. Ministeren var egentlig klar over dette, da han fremsatte Lovforslaget, idet jeg erindrer, at han da sagde, at Situationen havde forøget Vanskelighederne saaledes, at betydelige Dele — jeg tror, han brugte dette Udtryk — af Landbruget stod over for forøgede Vanskeligheder. Jeg er nu af den Opfattelse, at det ikke alene er betydelige Dele, men hele vor Stand, der er stillet i en finansielt og økonomisk set overmaade vanskelig Situation, maaske den vanskeligste, vi har staaet over for i Mands Minde.

Som Dokumentation herfor vil blot et hastigt Blik paa Engrospriserne være tilstrækkeligt. I Februar 1939 var Pristallet for Importvarer 111, for Eksportvarer 114 og for Hjemmemarkedets Varer 110. Endnu i August 1939 holdt dette sig, nogenlunde i hvert Fald; men i Januar 1940 var de tilsvarende Tal 181 for Importvarerne, 129 for Eksportvarerne og 137 for Hjemmemarkedetsvarerne. Og naar vi kommer til Februar 1940, er Bevægelsen gaaet i yderligere ugunstig Retning, saaledes at Importvarerne ligger paa 195, Eksportvarerne

paa 129 og Hjemmemarkedetsvarerne paa 142 — altsaa helt igennem en stærk Forskydning til Ugunst for Eksportvarerne. Og da det her drejer sig om Landbrugs-eksporten og det jo er Landbrugerne, der skal bære en meget væsentlig Del af de amtskommunale Byrder, giver dette antagelig Stof nok til Eftertanke. Det er faktisk saaledes, at Titusinder af danske Landmænd og Kvinder i Hjemmene ikke aner, hvor de skal skaffe Pengene fra hverken til Betaling af Renter eller Skatter.

Det er ikke mere end en Uge siden, jeg var sammen med L. S.-Formanden Knud Bach og gav Finansministeren en Fremstilling af disse Forhold og sagde, at vi stod i en Situation, der kunde nødvendiggøre et Moratorium enten for Skatter eller Renter eller muligt for begge Dele. Det er derfor en simpel Retfærdighedshandling, naar Regeringen foreslaar et ekstraordinært Tilskud paa 5 Mill. Kr., og jeg kan slutte mig til det, som det ærede Medlem Hr. P. D. Jensen sagde: at det vilde ikke være urimeligt, om man forhøjede dette Beløb yderligere, idet der er godt Behov for det.

Hele Udviklingen viser, at den rene Pengeøkonomi ikke er uden Fare for Landbrugserhvervet, og det bliver særlig føleligt under Forhold som de nuværende. Det er et Spørgsmaal, om man ikke burde tage under Overvejelse at indføre en Slags Kapitalstakst-System for Betaling af Skatterne. Det forekommer mig, at det var en Opgave for Ministeren at tage dette Spørgsmaal op til Undersøgelse.

I det hele er dette med saakaldte faste Skatter noget af en Parodi, idet det ikke overholdes i Kommunerne i den Forstand, at Skatten betales med en ensartet Promille Aar for Aar, og saaledes, at en Forøgelse kun indtræder som Følge af Omvurderinger; det er saaledes, at hvis Kommunens Behov vokser, vokser Promillens ganske simpelt, uanset om Rentabilitetsmulighederne er blevet forbedret eller forringet.

Vi kan meget vel tiltræde, at der ekstraordinært er forbeholdt Sønderjylland, saa vidt jeg erindrer, 350 000 Kr., idet vi finder, at Vanskelighederne der er om muligt endnu føleligere end andre Steder i Landet.

Vi kan derfor støtte Gennemførelsen af Lovforslaget, men beklager, at Regeringen ikke er gaaet nær langt nok i dette Forslag.

Oluf Pedersen: Da Jordværdien er samfundsskabt og tilhørende hele Folket, er det beklageligt, at kun $\frac{1}{3}$ er inddraget, medens de $\frac{2}{3}$ er i privat Besiddelse, og det